

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27.09.1984, sp. zn. 1 To 36/84, ECLI:CZ:NS:1984:1.TO.36.1984.1

Číslo: 32/1985

Právní věta: Při regresní náhradě za úmyslné způsobení smrti občana platí limit 20 000,- Kčs podle § 4 odst. 2 zák. č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách u každého ze spolupachatelů zvlášť, přičemž však nesmí být překročena celková hranice 100 000,- Kčs. Regresní náhradu nelze uložit všem spolupachatelům společně a nerozdílně, ale je třeba ji uložit každému z nich samostatně.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 27.09.1984

Spisová značka: 1 To 36/84

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Náhrada regresní

Předpisy: 40/1964 Sb. § 438 odst. 1 33/1965 Sb. § 4 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 32/1985 sb. rozh.

Při regresní náhradě za úmyslné způsobení smrti občana platí limit 20 000,- Kčs podle § 4 odst. 2 zák. č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách u každého ze spolupachatelů zvlášť, přičemž však nesmí být překročena celková hranice 100 000,- Kčs.

Regresní náhradu nelze uložit všem spolupachatelům společně a nerozdílně, ale je třeba ji uložit každému z nich samostatně.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 27. 9. 1984 sp. zn. [1 To 36/84](#).)

K odvolání obžalovaného mladistvého N. B., krajského prokurátora a poškozeného čs. státu zastoupeného Okresním ústavem národního zdraví v Berouně proti rozsudku krajského soudu v Praze ze dne 23. května 1983 sp. zn. 3 T 15/84 Nejvyšší soud ČSR zrušil podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. tento rozsudek ve výroku o náhradě škody a podle § 259 odst. 3 tr. ř. sám rozhodl tak, že zavázal mladistvé M. B., N. B. a L. M., aby každý z nich zaplatil československému státu na účet Okresního národního výboru v Berouně regresní náhradu ve výši 20 000,- Kčs.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byli mladiství M. B. a L. M. uznáni vinnými trestnými činy vraždy podle § 219 tr. zák. a loupeže podle § 234 odst. 1, 3 tr. zák. k úhrnným nepodmíněným trestům odnětí svobody. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla všem mladistvým uložena povinnost společně a nerozdílně uhradit československému státu na účet Okresního národního výboru v Berouně částku 20 000,- Kčs jako regresní náhradu za usmrcení poškozeného F. B., když se zbytkem nároku na náhradu škody byl poškozený Okresní ústav národního zdraví Beroun odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních (§ 229 odst. 2 tr. ř.).

Uvedených trestných činů se mladiství podle výroku napadeného rozsudku dopustili tím, že v noci ze dne 9. na 10. ledna 1984 v Berouně po předchozí dohodě usmrtili F. B., a potom všichni mladiství prohledali jeho byt a odcizili zde 20,- Kčs na hotovosti, tranzistorové rádio, budík, hodiny, model samovaru a dvě načaté láhve rumu a becherovky, vše v celkové hodnotě nejméně 485,- Kčs.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu v Praze podali v zákonné lhůtě odvolání mladistvý M. B., jímž napadl rozsudek v celém svého rozsahu, dále krajského prokurátor v Praze a Okresní ústav národního zdraví Beroun, jejichž odvolání směřovalo toliko proti výroku o náhradě škody.

Krajský prokurátor označil rozhodnutí krajského soudu o náhradě škody za nesprávné, neboť podle zák. č. 33/1965 Sb. usmrtil-li několik pachatelů společným jednáním jednu osobu, platí limit 20 000,- Kčs pro každého zvlášť. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR výrok o náhradě škody v napadeném rozsudku zrušil a ve shodě s návrhem uvedeným v obžalobě uložil každému obžalovanému povinnost zaplatit československému státu na účet ONV v Berouně regresní náhradu v částce 20 000,- Kčs.

Odvolací důvody poškozeného OÚNZ Beroun jsou v podstatě totožné s odvoláním krajského prokurátora. Poškozený rovněž označil výklad příslušných ustanovení vyhl. č. 34/1965 Sb. ve znění vyhl. č. 86/1966 Sb. a č. 38/1968 Sb. učiněný krajským soudem za mylný a ve shodě s uplatněným nárokem na náhradu škody navrhl, aby odvolací soud vadný výrok o náhradě škody v napadeném rozsudku zrušil a uložil všem obžalovaným solidární povinnost zaplatit československému státu regresní náhradu 60 000,- Kčs.

Nejvyšší soud České socialistické republiky přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek v celém rozsahu, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že důvodná jsou pouze odvolání krajského prokurátora a poškozeného OÚNZ Beroun do výroku o náhradě škody.

Krajský soud postupoval nesprávně při rozhodování o uplatněném nároku československého státu na regresní náhradu z důvodu smrti poškozeného, vyplývající ze zákona č. 33/1965 Sb. Okresní ústav národního zdraví v Berouně uplatnil vůči všem obžalovaným nárok na náhradu ve výši 60 000,- Kčs, přičemž krajský prokurátor v podané obžalobě i v závěrečném návrhu navrhoval, aby bylo každému z obžalovaných uloženo zaplatit československému státu regresní náhradu v částce 20 000,- Kčs. Krajský soud však v důsledku vadného výkladu ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách a ustanovení § 438 odst. 1 občanského zákoníku (č. 70/1983 Sb.) uložil všem obžalovaným povinnost, aby společně a nerozdílně uhradili regresní náhradu ve výši 20 000,- Kčs. S jeho závěry lze souhlasit jen potud, že výše regresní náhrady v případě úmyslně způsobené smrti je u občana limitována částkou 20 000,- Kčs. Stanovený limit platí však pro každého pachatele zvlášť, poněvadž spolupachatelství, které je pro společnost nebezpečnější než trestná činnost jednotlivce, nemůže znamenat pro pachatele trestného činu výhodu.

Z uvedeného vyplývá, že toto omezení se netýká celkové výše regresní náhrady, která podle § 39 odst. 1 vyhl. č. 34/1965 Sb. v znění pozdějších předpisů činí při smrti poškozeného 100 000,- Kčs, ale vůči jednomu občanovi lze uplatňovat nárok pouze do výše 20 000,- Kčs. V případě více pachatelů nesmí být proto překročena celková hranice 100 000,- Kčs. Není na místě ukládat více pachatelům

společnou a nerozdílnou odpovědnost k regresní náhradě, kromě jiného proto, že limit stanovený pro jednotlivého škůdce by tak mohl překročit 20 000,- Kčs.